

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusika õppekava

Koolimuusika eriala

Karmo Toome

OMALOOMINGUKONTSERT „MINU LAUL“

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Maarika Reimand, MA

Kaasjuhendaja: Marko Mägi, MA, rütmimuusika teooria lektor

Viljandi 2024

OMALOOMINGUKONTSERT "MINU LAUL"

Resüme

Loov-praktilise lõputöö raames korraldasin Palamuse Laulustuudio õpilastega kontserdi, kus kõlasid nende omaloodud laulud. Projekti eesmärk oli arendada õpilaste loovust ja muusikalisi oskusi läbi praktilise loomingulise tegevuse. Kirjalik osa koosnes mitmest etapist: huvihariduse ja muusikalise loovuse teoreetilisest käsitlusest, minu isikliku õpi- ja töökogemuse analüüsist, repertuaari koostamisest ja ettevalmistusperioodi kirjeldusest. Kontserdi repertuaar hõlmas laule, mis peegeldasid loodust, kultuuri ja inimsuhteid. Kontsert toimus 24. aprillil Kaarepere rahvamajas, kus õpilasi saatis saateansambel. Projekt tõstis esile noorte muusikalised anded ja aitas populariseerida muusikaharidust.

Võtmesõnad: huviharidus, muusikaline loovus, omalooming, kontsert

ORIGINAL COMPOSITION CONCERT "MY SONG"

Abstract

As part of my creative-practical graduation project, I organized a concert with the students of Palamuse Laulustuudio, featuring their original songs. The project's aim was to develop students' creativity and musical skills through practical creative activities. The written part consisted of several stages: a theoretical discussion of extracurricular education and musical creativity, an analysis of my personal learning and work experience, the composition of the repertoire, and a description of the preparation period. The concert repertoire included songs reflecting nature, culture, and human relationships. The concert took place on April 24th at Kaarepere, with the students accompanied by a band. The project highlighted the musical talents of the youth and helped to promote music education.

Keywords: extracurricular education, musical creativity, original music, concert

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Huviharidus	5
1.1 Huvihariduse eesmärgid ja ülesanded	5
1.2 Palamuse Laulustuudio.....	6
2. Muusikaline loovus ja omalooming	7
3. Õpi- ja töökogemuste kirjeldus ja analüüs	8
3.1 Õpi- ja töökogemuste ajalugu.....	8
3.2 Minu looming	9
4. Loovtöö repertuaar	10
4.1 Kevade iludus	11
4.2 Vaikus.....	11
4.3 Muusikas.....	12
4.4 Koduloomad	12
4.5 Loodusesõbrad.....	12
4.6 Mu kodu.....	13
4.7 Eesti rahvus	13
4.8 Maailm.....	14
4.9 Metsavaimud	14
4.10 Tulen tagasi	15
4.11 Refraän mu sõbrale.....	15
4.12 Eestimaa laulab vihmaga	16
4.13 Samm-Sammult	16
5. Ettevalmistusperiood ja kontsert	17
5.1 Ettevalmistusperiood	17
5.2 Kontsert	18
6. Kokkuvõte	19
7. Kasutatud kirjandus	21
8. Lisad	22

SISSEJUHATUS

Oma loovpraktilise lõputöö "Minu laul" raames korraldan kontserdi, kus kõlavad minu Palamuse Laulustuudio õpilaste omaloodud laulud. See projekt pole ainult muusikaline etteaste, vaid ka hariduslik platvorm, mis ühendab loovust, õppimist ja koostööd. Läbi omaloomingulise protsessi saavad laulustuudio õpilased võimaluse osaleda laulude loomises, mis kajastavad nende endi mõtteid, ideid ja kogemusi. Kontsert "Minu laul" on laulustuudios esmakordne sellelaadne ettevõtmine, mis toob esile noorte muusikalised anded ja loovuse, pakkudes lauljatele võimalust esineda koos saateansambliga. Minu töö ei ole lauljaid ainult esinemiseks ette valmistada, vaid ka nende arengu ja eneseväljenduse toetamine läbi muusika. Projekt aitab kaasa huvihariduse populariseerimisele, näidates muusikahariduse olulisust ja mitmekülgust.

Kirjalik töö on jaotatud peatükkideks, mis käsitlevad erinevaid aspekte projektist:

Huviharidus - käsitlen muusikahariduse rolli ja tähtsust ühiskonnas ning selle panust noorte sotsiaalsesse ja emotsionaalsesse arengusse.

Muusikaline loovus ja omalooming – kasutan teoreetilist tausta, et rõhutada loovuse tähtsust ja omaloomingu arendamise mõju õpilaste muusikaliste oskuste ja isikliku eneseväljenduse arendamisel.

Õpi- ja töökogemuste kirjeldus ja analüüs - annan ülevaate enda loometeest ja kogemustest, mida olen omandanud õpingute ja varasemate muusikaprojektide kaudu ning kuidas need on kujundanud minu lähenemist sellele projektile.

Repertuaar – tutvustan laulude loomise protsessi ning räägin kaasatud laulustuudio õpilastest ja nende panusest laulude arendamisel.

Töö sisaldab lisasid, kus on sündmuse plakat ja lugude noodid.

Kontserdi ettevalmistus - annan üksikasjaliku kirjelduse kontserdi ettevalmistusprotsessist, sealhulgas proovide korraldamisest ja tehnilistest aspektidest.

Kontserdi kava sisaldab 13 originaallugu. Õpilasi saadab laulustuudio bänd, mis koosneb laulustuudio õpilastest ja juhendajatest. Mina teen kaasa erinevatel pillidel. Mängin klaverit, kitarrit, basskitarrit ja trumme.

Kontsert leiab aset 24. aprillil kell 18.00 Kaarepere rahvamajas.

Täna Palamuse laulustuudio õpilasi ja õpetajaid. Täna Kaarepere rahvamaja ja ühendust Jõgeva Valla Kultuur. Täna loovtöö juhendajaid - Maarika Reimand ja Marko Mägi.

1. HUVIHARIDUS

1.1 Huvihariduse eesmärgid ja ülesanded

Huvihariduse põhieesmärk on toetada noorte mitmekülgset arengut, pakkudes neile võimalusi isiksuse, ande ja loovuse kujundamiseks väljaspool formaalset õppekava. See haridusliik on suunatud õppijate huvidele ja vajadustele, julgustades neid osalema tegevustes, mis toetavad nende eneseväljendust ja sotsiaalset suhtlemist. Muusikahariduse kontekstis tähendab see noorte suunamist muusikaõpingutele, mis võimaldavad neil avastada ja arendada oma muusikalisi võimeid. (Huvihariduse infoteatmik, 2007)

Huviharidus aitab kaasa noorte sotsiaalsele ja emotsionaalsele küpsusele, arendades nende enesehinnangut ja suhtlemisoskust. Muusikaõpingud pakuvad võimalust koostööks, esinemiseks ja eneseväljenduseks, mis on olulised oskused igas eluvaldkonnas. (Massoni, 2011)

Muusikaharidus julgustab loovat mõtlemist ja innovatsiooni. Läbi muusika loomise ja esitamise õpivad õpilased kriitiliselt mõtlema ja oma ideid artistlikult väljendama, mis arendab nende loomingulist potentsiaali. (Schrum & Levin, 2009)

Huviharidus muusika vallas pakub noortele võimalust tutvuda erinevate muusikastiilide ja -traditsioonidega, suurendades seeläbi nende kultuurilist teadlikkust ja tolerantsust. Muusika võib olla vahendiks erinevate kultuuride mõistmiseks ja aktsepteerimiseks. (Eesti Haridus- ja Teadusministeerium, 2023)

Kuigi huviharidus ei ole suunatud otseselt karjääri ettevalmistamisele, võib see siiski panna aluse noorte edasistele erialastele valikutele. Muusikaõpingud võivad avada uksi professionaalsetele muusikutele või muudele loomingulistele ametitele. (Robinson, 2011).

Huviharidus Eestis on mitmekesine ja kättesaadav, pakkudes noortele võimalusi osaleda erinevates valdkondades nagu sport, muusika, kunst, tehnoloogia ja palju muud. Eesti huviharidussüsteemi peamine eesmärk on toetada noorte arengut, pakkudes neile tegevusi, mis vastavad nende huvidele ja aitavad kaasa isiklikule kasvule väljaspool formaalset koolisüsteemi. (Huvihariduse infoteatmik, 2007)

1.2 Palamuse Laulustuudio

Palamuse Laulustuudio on erahuvialakool, mis asub Palamusel, Jõgevamaal. Kool on avatud kõigile muusikahuvilistele, kes tahavad õppida klaverit, kitarr, basskitarr, löökpille ja laulmist. Tundides õpitule lisaks on oluline väljund kontsertide lavastamine ja nende lavastuste esitamine, muusikaline loometegevus ja fonogrammide loomine. (Palamuse Laulustuudio koduleht, 2023)

Palamuse Laulustuudio asutati 2011. aastal eesmärgiga pakkuda kvaliteetset muusikaharidust ning edendada laulukultuuri. Laulustuudio loomise taga olen mina, motiveerituna märgatavast vajadusest lauluõppe järele. Laulustuudio õppetöö toimub individuaalsete tundide ja rühmatundide formaadis, mis võimaldab õpilastel saada kogemusi nii solistina kui ka ansamblistina. Lisaks muusikale pööratakse tähelepanu ka lavalisele liikumisele ja esinemiskultuurile.

Laulustuudio õpetajad on Madis Orr, kes annab kitarritunde ja Kenert Koks, kes õpetab löökpille. Minu tundideks on individuaalsed laulutunnid ja klaveritunnid. Juhendan ka projekti-ansamblit, kes saadab lauljaid loovtöö kontserdil.

Palamuse Laulustuudio osaleb erinevates muusika- ja kultuuriprojektides, tehes koostööd teiste haridusasutuste, kultuurikeskuste ja festivalidega. See võimaldab õpilastel osaleda mitmekülgsetes arendavates projektides, luua sotsiaalseid kontakte ja saada väärtuslikke kogemusi erinevates muusikavaldkondades.

Palamuse Laulustuudiol on oluline osa kohalikus kultuurielus, pakkudes noortele kvaliteetset muusikaõpet ja toetades nende loovust ning nende oma-algatuslikke projekte.

2. MUUSIKALINE LOOVUS JA OMALOOMING

Muusikaline loovus on võime luua uusi ja originaalseid muusikalisi ideid ning väljendada neid läbi erinevate muusikaliste vormide ja žanrite. See hõlmab mitte ainult heliloomingut, vaid ka improvisatsiooni, muusikaliste instrumentide mängimist ja vokaalset esinemist. Muusikaline loovus on oluline, kuna see aitab arendada indiviidi kognitiivseid ja emotsionaalseid oskusi, soodustades samal ajal kultuurilist väljendusvabadust ja innovatsiooni (Runco & Pritzker, 2020).

Omalooming ehk originaallooming mängib kesket rolli muusikalise loovuse arendamisel. See võimaldab muusikutel väljendada oma isiklike tundeid, mõtteid ja kogemusi läbi muusika, luues seeläbi unikaalseid ja isikupäraseid teoseid. Omaloomingu kaudu saavad muusikud uurida uusi helisid, rütme ja meloodiaid, mis rikastavad nii nende enda kui ka kuulajate muusikalist kogemust (Runco & Pritzker, 2020).

Improvisatsioon on spontaanne muusikaline loomeprotsess, kus muusik loob ja esitab muusikat reaajas ilma ettevalmistatud noodikirjata. See on üks tõhusamaid viise loovuse arendamiseks, kuna see nõuab kiiret mõtlemist, kohanemisvõimet ja oskust intuiivselt reageerida muusikalisele keskkonnale. Improvisatsioon arendab muusiku võimet kuulata ja suhelda teiste muusikutega, mis on oluline ansamblimängus ja lavalises esinemises (Berliner, 1994).

Muusikaline kompositsioon on loov protsess, kus muusik kirjutab ja struktureerib muusikateose. See protsess hõlmab ideede genereerimist, nende arendamist ja lõpuks vormistamist valmis teoseks. Kompositsiooni õpetamine on oluline osa muusikaharidusest, kuna see annab õpilastele tööriistad ja teadmised oma loovuse väljendamiseks. Kompositsiooniprotsessi käigus õpivad õpilased muusikateooriat, erinevaid stiile ja tehnikaid, mis võimaldavad neil arendada oma unikaalset muusikalist häält (Bennett, 2011).

Tänapäeval mängib tehnoloogia suurt rolli muusikalise loovuse arendamisel. Digitaalne helitootmine, salvestustarkvara ja erinevad muusikarakendused pakuvad muusikutele uusi võimalusi oma ideede realiseerimiseks ja jagamiseks. Tehnoloogia võimaldab eksperimentaalseid lähenemisi muusika loomisel, võimaldades muusikutel segada traditsioonilisi ja kaasaegseid elemente, luua keerukaid helimaastikke ja saavutada professionaalseid tulemusi ka kodustes tingimustes (Runco & Pritzker, 2020).

3. ÕPI- JA TÖÖKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS

3.1 Õpi- ja töökogemuste ajalugu

Minu teadlikud muusikaõpingud said alguse Tartu Musaklubis, kus ma osalesin laulukursustel. Enne seda olin ma peamiselt iseõppija: mängisin kitarri ja algtasemel klaverit. Lisaks sellele lõin muusikat digitaalselt, kasutades selleks *FL Studio* tarkvara, mida ma tänaseni kasutan. Kasutasin seda tarkvara ka loovtöö kontserdilugude demoversioonide loomiseks.

Minu lauluõpetaja, Kati Siht, märkas minu potentsiaali ja soovitas mul astuda Heino Elleri Muusikakooli. Tänu varasemale kogemusele arvutimuusikaga olid mul head algteadmised solfedžost, mis osutus oluliseks eeliseks sisseastumiskatsetel.

Aastal 2009 alustasin ametlikult muusikaõpinguid Heino Elleri Muusikakoolis, kus minu erialaks sai algul pop-jazz laul, mis hiljem nimetati ümber rütmimuusika lauluks. Minu erialaõpetajaks oli Ursel Oja.

Aastal 2011 alustasin Palamusel lauluõpetajana, mis tähistas minu karjääri algust muusikapedagoogina.

2012. aastal lõpetasin H. Elleri muusikakooli ja asusin õppima TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias, kus ma jätkasin koolimuusika eriala omandamist bakalaureuse tasemel. Sel perioodil oli koolimuusikal ka laulmise suund ja mind juhendasid esialgu Sirje Medell ja hiljem Liina Saar.

TÜVKA õpingute kõrvalt võtsin vastu tööpakkumise Põltsamaa Ühisgümnaasiumist, kus asusin juhendama lauluringi gümnaasiumi astmes. Nii töötasin korraga kahes asutuses, lisaks täiskoormusega päevaõpingud ülikoolis.

2016 aasta sügisel asusin tööle Palamuse Kultuuri kunstilise juhina. Palamuse Kultuur on organisatsioon, mis korraldas ja edendas kultuuritegevusi ja sündmusi Palamusel, pakkudes kohalikele elanikele ja küllastajatele mitmekesist kultuuriprogrammi.

2021. aastal, kui Palamuse Kultuuris ilmneseid asutuse lõpetamise märgid, võtsin vastu tööpakkumise Maarja-Magdaleena põhikoolis ja asusin seal muusikaõpetajaks. Töö meeldib mulle väga ja tänu toetavale tööandjale otsustasin jätkata õpinguid kaugõppe vormis Viljandi Kultuuriakadeemias.

Palamuse Laulustuudio, mida olen juhtinud nüüdseks juba 12 hooaega, jätkab tegevust ja on osa minu pühendumusest muusikahariduse edendamisele.

3.2 Minu looming

Minu muusikalooming on suuresti digitaalse tehnoloogia toel sündinud, millele on aluseks olnud nii traditsioonilised kui kaasaegsed muusikaproduktiooni tehnikad. Algusaegadel lõin muusikat, kasutades arvutiprogramme, kus kompositsioone sai kujundada hiire abil, joonistades noote kui kastikesi arvutiekraanil. Edaspidi olen oma loomingusse integreerinud täiustatud tehnikaid, kasutades MIDI-klaviatuuri ja MIDI-trumme, mis võimaldavad dünaamilisemat ja intuiitvemat komponeerimisprotsessi.

MIDI (Musical Instrument Digital Interface) on tehniline standard, mis võimaldab elektroonilistel muusikainstrumentidel, arvutitel ja teistel seotud seadmetel suhelda ja sünkroniseerida, edastades muusikalise esituse andmeid.

Lisaks digitaalsetele instrumentidele salvestan oma lugudes tihti ka akustilisi instrumente, nagu akustiline kitarr, elektrikitarr ja basskitarr. Need elemendid rikastavad muusika kõlapilti, tuues esile soojad ja orgaanilised toonid, mis on digitaalsete helide kõrval alati kõrgelt hinnatud.

Minu aktiivne periood muusika väljaandmisel algas 2018. aastal albumiga "Bänd", mis koondas kokku varasemalt avaldamata lood mitmest minu projektist, sealhulgas bändidest Lyhis, Synergia ja Non-Quartet. Albumil on ka uus looming. Albumi lugudes olen tihti kas helilooja või kaas-helilooja rollis. Autoriõigused kõikidele lugudele on olemas.

2020. aastal ilmus minu EP "Kahekõned", mis sisaldab nelja jazz-stiilis kompositsiooni. **EP** (*extended play*) formaat on helisalvestise liigitus, mis jääb oma pikkuselt albumi ja singli vahele, pakkudes kuulajatele piisavalt materjali süvitsi minemiseks, kuid jäädes siiski lühemaks kui täispikk album.

2021. aastal andsin välja albumi "Vanakraam", mis koosneb samuti varasemalt avaldamata materjalist, suuresti arvutis loodud muusikast. Järgmisel aastal, 2022, tuli EP "Vikerkaar", mis keskendub peamiselt tantsumuusika žanrile, sisaldades viit lugu.

Plaanid 2024. aastaks hõlmavad kahe uue EP väljaandmist. Esimene neist toob kuulajateni kolm seni avaldamata lugu minu endiselt bändilt Hapud-Viinamarjad, teine EP jätkab tantsumuusika suunal. Need projektid peegeldavad minu pidevat arengut muusikuna ja võimet kohaneda erinevate muusikaliste stiilidega, pakkudes kuulajatele aina uusi elamusi.

4. LOOVTÖÖ REPERTUAAR

Laulude loomine sai alguse käesoleva aasta jaanuaris. Oleme ka varasemalt koos õpilastega laule teinud, aga nendest pole eriti jälgi jäänud. Laulude tegemisel vaatasime temaatilist sidusust ja mitmekülgust, ühendades lood Eesti kultuuri, looduse, aastaegade ning inimsuhetega. Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine andis inspiratsiooni mitme laulu loomiseks, mis käsitlevad Eesti identiteeti ja kodutunnet. Kodust ja kodukohast laulmine rõhutab sügavat seotust kodumaaga ning on oluline Eesti kultuuripärandi väärtustamisel.

Lisaks kodu- ja rahvusteemadele käsitleb repertuaar ka universaalsemaid teemasid nagu kevad, loodus ja sõprus. Laulud toovad esile aastaaja vahetumisega kaasneva looduse ilu ja müstilisuse, samal ajal kui sõprusest laulmine käsitleb sõprade tähtsust ja toetust inimsuhetes.

Laulude kirjutamisele ei kulutanud me tervet laulutundi, vaid osa sellest. Ühel tunnil tegime salmi ja teisel refrääni. Laulusõnad tegime samal ajal koos lauluviisiga. Kogu looming sündis koha peal tunnis. Minu roll juhendajana oli suunata ja inspireerida õpilasi nende loomeprotsessis. Alustasin mentorina, küsides abistavaid küsimusi ja lastes õpilasel ise leida esimesi mõtteid oma laulule. See tähendas koos õpilasega ideede genereerimist, teksti kirjutamist, meloodia loomist ning harmoonia arendamist. Samuti pakkusin tehnilist nõu ja tagasisidet, et aidata õpilastel oma ideid täiustada ja viimistleda need lauludeks.

Meloodia loomisel juhendasin õpilasi, kuidas tabada laulu emotsionaalset tuuma ja kuidas meloodia saaks teksti toetada. Töötasime klaveri või kitarriga saatel, proovides erinevaid viisjuppe, mis võiksid sobida tekstiga. Harmoonia osas arutasime erinevaid akordijärjestusi ja harmoonilisi struktuure, mis võiksid meloodiat täiendada ja esile tõsta. Aitasin õpilastel mõista, kuidas harmoonia toimib ja kuidas seda efektiivselt kasutada, et rikastada laulu kõlapilti.

Vajadusel kasutasime ka salvestusseadmeid, et jäädvustada meloodiaid ja harmooniaid, mida saime täiendada ja kasutada harjutamisel.

See loominguline protsess võimaldas õpilastel mitte ainult õppida muusikalist kompositsiooni ja laulu kirjutamise tehnikaid, vaid ka arendada oma loovust ja eneseväljendusoskust, luues muusikat, mis oli tõeliselt isikupärane ja kõnekas.

Järgnevalt tutvustan laule ja nende tekkimise lugu, lisaks tutvustan laulu autorit. Kirjutatan välja lood sellises järjekorras, nagu need ettekandmisel kõlama hakkavad.

4.1 Kevade iludus

Laulu "Kevade iludus" loomine koos noore ja andeka Helenaga oli tõeliselt südantsoojendav ja loova vaimuga protsess. Helena, kes käib Palamuse Põhikooli 2. klassis, alustas laulmist minu juures juba esimeses klassis. Tema pühendumus ja avatud meel muusika suhtes on olnud muljetavaldavad ning see kajastub ka tema loomingu sügavuses ja siiruses.

Laulu idee sai alguse Helena sügavast armastusest looduse ja kevade vastu. Kevade saabumine, mil loodus ärkab ellu, inspireeris teda kirjeldama seda aastaaega kui uue alguse ja ilu sümbolit. Helena tahtis jagada oma rõõmu kevade ilust ja sellest, kuidas see mõjutab tema ja ümbritsevat keskkonda.

Laulu kirjutamise protsess algas ühisest arutelust, kus Helena jagas oma mõtteid ja tundeid kevade kohta. Ta kirjeldas, kuidas linnud naasevad, loomad ärkavad ja kuidas kogu loodus tärkab.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 1.)

4.2 Vaikus

Laulu autor on Iti. Iti on minuga laulnud 2. aastat. Iti käib Palamuse Gümnaasiumi 5. klassis.

Laulu "Vaikus" loomisprotsess algas ühisest inspiratsioonist ja soovist luua midagi, mis kõnetaks nii Iti kui ka minu enda kogemusi ja tundeid. Õpilasega koos töötades arendasime välja idee, mis põhines mõlema isiklikel kogemustel ja tajutud emotsioonidel seoses öise rahu ja vaikusega. Lähtepunktiks oli soov edasi anda vaikuse ilu ja jõudu, mis aitab inimestel ületada sisemisi tõkkeid ja leida mõtterahu.

Iti käib lisaks laulmisele ka muusikakoolis ja õpib viiulit. Meil tuli jutuks duuri ja molli erinevus. Otsustasime selles loos kasutada mõlemat. Salm on a-mollis ja refrään on A-duuris.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 2.)

4.3 Muusikas

Laulu "Muusikas" loomine sai alguse ühisest arutelust muusika mõjust ja tähendusest meie eludes. Laulu idee tekkis vestlustest, kus arutlesime, kuidas muusika meid mõjutab ja millist rolli see mängib meie igapäevaelus. Õpilane jagas mõtet, et muusika on nagu sild, mis ühendab inimesi ja aitab väljendada tundeid, mida sõnadega on raske edasi anda. Otsustasime kirjutada laulu, mis kajastaks seda universaalset keelt ja selle ühendavat jõudu.

Laulu autor on Karol, kes tuli minu juurde laulma 10. aastaselt. Täna on ta Jõgeva Gümnaasiumis abiturient. Seoses eksamitega ei saa ta kontserdil ise seda lugu laulda. Tema eest laulab Marelle.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 3.)

4.4 Koduloomad

Laulu "Lemmikloomad" loomine algas ideest kirjutada koos lauluringi õpilastega midagi lõbusat ja meelde jäävat. Inspiratsiooni saime õpilaste juttudest nende lemmikloomadest. Arutelu käigus tuli välja, et paljudel õpilastel on kodus mitmesugused loomad, alates kassidest ja koertest kuni jänkudeni ja eksootiliste lindudeni. Otsustasime, et laul võiks kajastada seda mitmekesisust, tuues esile igat tüüpi lemmiklooma erilised omadused. Protsess oli interaktiivne ja õpetlik, pakkudes õpilastele võimaluse osaleda otseselt loomeprotsessis.

Muusikas kasutasin funk ja bluusi elemente.

Laulu autorid on Liilian, Rosanna, Maribel ja Miina. Kõik käivad alles esimest aastat laulmas.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 4.)

4.5 Loodusesõbrad

Laulu "Meie Loodus" loomine sai alguse soovist rääkida looduse ilust ja tähtsusest meie igapäevaelus, samuti sõprusest, mis looduses sündida võib. Õpilasega koos töötades tekkis idee siduda looduse teemad tihedalt sõpruse ja üksteisest hoolimise mõistetega. See protsess oli õpetlik ning andis õpilasele võimaluse süvendatult mõelda looduse ja inimsuhete üle.

Laulu autor on Katre, kes käib Maarja-Magdaleena põhikooli lauluringis. Ta on juba teist aastat minu juhendamisel laulmist õppinud. Antud laulu oleme ka varem avalikult esitanud. Esinesime oma koolis Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel. Laul sobis sinna väga hästi.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 5.)

4.6 Mu kodu

Laulu "Mu kodu" loomine sai alguse soovist väljendada armastust ja uhkust oma kodumaa vastu. Lähtusime Eesti loodusest ja selle eripäradest ning sidusime need tugeva tundega kodu vastu. Rääkisime pikalt sellest, mis teeb Eesti eriliseks: selle maastikud, aastaajad, ja rahvuslikud sümbolid. Otsustasime, et laul peaks kajastama neid elemente, sidudes need tugeva tundega kodu ja turvalisuse vastu. Õpilane oli aktiivselt kaasatud igas etapis, alates idee kujundamisest kuni lõpliku esitluseni.

Inspiratsiooni saime Eesti lipust—sinisest taevast, mustadest metsadest, valgest lumest ning sinisest merest ja mustast mullast. Arutasime, kuidas need värvid ja elemendid sümboliseerivad Eesti looduse ilu ja mitmekesisust. Õpilasega koos otsustasime, et need värvid ja nendega seotud elemendid aitavad luua tugeva visuaalse pildi, mis toetab laulu sõnumit koduarmastusest.

Tegime mitmeid variante, kus õpilane sai harjutada laulu esitamist, samas kui mina andsin juhiseid hääle kasutuse, intonatsiooni ja esituse emotsionaalse väljendusrikkuse kohta. Rõhutasime, et iga sõna ja noot peaks olema tähendusrikas ja edastama laulu sügavamad sõnumid.

Laulu autor on Merily, kes on Helena õde. Merily käib 3. klassis ja tuli minu juurde laulma esimeses klassis.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 6.)

4.7 Eesti rahvus

Laulu "Eesti rahvus" loomine koos õpilasega oli inspireeritud soovist tutvustada ja tähistada Eesti rahvuslikke sümboleid ja kultuuri eripärasid. See protsess oli suurepärase võimalus uurida õpilaselts oma kodumaa ajalugu ja traditsioone. Sõnad tekkisid nii, et mina küsisin ja õpilane vastas. Näiteks küsisin, mis on meie rahvuspuu ja nemad vastasid.

Otsustasime luua laulu, mis tutvustaks mitte ainult Eesti rahvuslikke sümboleid, vaid ka rõhutaks riigi looduslikku ilu ja kultuurilist rikkust, tuues samas esile ka õpilase enda kodukoha eripära.

Loo autor on Lillimai, kes õpib Voore põhikoolis teises klassis. Juba teist aastat osaleb ta minu juhendatud laulutundides. Tal on hea muusikaline taju ja viisipidamine. On saavutanud juba ka tunnustust kohalikest lauluvõistlustelt.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 7.)

4.8 Maailm

Laulu "Maailm" loomine koos Mia ja Luisaga oli dünaamiline ja kaasahaarav protsess, mis käsitles kaasaegse ühiskonna keerukusi ja väljakutseid läbi räpp-muusika žanri. Mõlema õpilase huvi sotsiaalsete teemade vastu ning nende kirg muusika suhtes aitasid kaasa laulu sügavale ja mõjusale sõnumile.

Refrään toob esile inimeste vahelise distantsi ja võõrandumise tänapäeva maailmas. Salme kirjutades keskendusime sellistele teemadele nagu maksukoormus, haridussüsteemi probleemid ja materiaalse rikkuse tagaajamine. Mia ja Luisa huvi räppmuusika vastu peegeldab selle žanri võimet käsitleda keerulisi ja tundlikke teemasid viisil, mis on otsene ja aus, eristudes sellega paljudest teistest muusikastiilidest nagu popmuusika. Räppmuusika pakub mitmeid unikaalseid eeliseid, kui tuleb jutuks sügavamate ja keerulisemate sõnumite edastamine: sõnarohkus, rütm ja riim, otsekohesus, isiklikud mõtted ja sotsiaalne kommentaar, emotsionaalne mõju.

Laulu autorid on Mia-Lenna ja Luisa Mirell, mõlemad on minu juhendamisel laulmisega tegeleenud juba kaks aastat. Nad osalevad ka Jõgeva Kultuuri ansambelis Palamuse Laululinnud. Nendega olen ka varem laule teinud ja enamasti on nad räpp-muusika mõjutustega.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 8.)

4.9 Metsavaimud

Laulu "Metsavaimud" loomine koos õpilasega algas fantaasiakirjanduse ja muinasjuttude huvist. Protsess oli süvitsi minev ja loominguline, kusjuures õpilane osales aktiivselt ideede arendamises ja lauluteksti kirjutamises, tuues sisse elemente mütoloogiast ja looduslugudest.

Inspiratsiooni saime eesti rahvapärимusest ja mütoloogilistest olenditest nagu metsavaimud ja haldjad. Mina tõin välja idee luua lugu, mis räägib müstilisest metsast, kus valitsevad metsavaimud ja kus iga sissetungija peab järgima kindlaid reegleid. Otsustasime kujutada seda metsa kui võlutud maad, mis pakub küll ilu ja imesid, kuid nõuab ka austust ja ettevaatlikkust.

Laulu autor on Marelle, kes õpib kolmandat aastat laulmist minu juhendamisel. Tal on hea ja võimas lauluhääl. On saavutanud ka tunnustusi kohalikest lauluvõistlustelt.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 9.)

4.10 Tulen tagasi

Laulu "Tulen tagasi" loomine koos õpilasega, kes on just lõpetamas põhikooli ja valmistumas iseseisvaks eluks, sai alguse tema enda elumuutustest ja tundmustest, mis kaasnesid selle olulise eluetapiga. Protsess oli sügavalt isiklik ja emotsionaalne, aidates õpilasel kunstiliselt töödelda ja väljendada oma tundeid kodust lahkumise ja tagasipöördumise teemal.

Inspiratsiooni lauluks saime õpilase enda kogemustest ja mõtisklustest seoses kodust lahkumisega. Arutasime selle üle, et kuigi uutele väljakutsetele vastu astumine on põnev, kaasneb sellega ka ebakindlus ja igatsus tuttava järele. Õpilane tundis, et kuigi ta on valmis edasi liikuma, on kodu see koht, kuhu ta alati tagasi tulla tahab, sest seal on talle kindel ja turvaline tunne.

Laulu autor on Loteliis, kes on mitu aastat osalenud minu juhendatud laulutundides. Temaga oleme varasemalt ka lugusid teinud ja suvel on plaanis teha tema laulustuudio lõpetamise puhul kontsert, kus esitame tema loomingut.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 10.)

4.11 Refrään mu sõbrale

Laulu "Refrään mu sõbrale" loomine sai alguse soovist luua midagi, mis kajastaks sõpruse sügavust ja keerukust. Õpilasega koos töötades otsustasime jäädvustada hetki sõprade vahel, mis on täis naeru, aga ka sellega kaasnevat vaiksemat, mõtlikumat hetki. See protsess oli kaasahaarav ja emotsionaalselt rikastav, pakkudes õpilasele võimalust avada ja uurida oma tundeid sõpruse ja läheduse teemal.

Inspiratsioon lauluks tuli ühest sügavast vestlusest, mille käigus õpilane jagas mõtteid oma lähedase sõpruse kohta ja kuidas mõnikord on sõnadega raskem rääkida. Arutasime, kuidas sõprus hõlmab nii rõõmsaid kui ka keerukamaid hetki ning kuidas muusika võib aidata väljendada neid saladusi, mille jaoks sõnadest ei pruugi piisata. Otsustasime, et laul peaks kajastama seda dünaamikat läbi õhtuse koosviibimise, kus sõbrad jagavad nii naeru kui ka vaiksemat hetki.

Laulu autor on Egeth, kes on Laulustuudio lõpetanud, aga jätkab eraviisiliselt lauluõpinguid. Ta tahab oma soolokarjääriga alustada ja mina püüan oma kogemuste ja teadmistega abiks olla. Oleme koostöös loonud laule, mis on leidnud tee raadioeetrisse ja pälvinud seal märkimisväärset tähelepanu.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 11.)

4.12 Eestimaa laulab vihmaga

Laulu autor, Robert Rasmus, on erakordselt musikaalne ja loominguline õpilane, kes naudib laulude loomise protsessi ja on selle alal eriti andekas. Ta õpib minu juures klaverit ja laulmist. Oleme tundides neid kahte eriala väga palju ühendanud, et teha omaloomingut.

Laulu "Eestimaa laulab vihmaga" loomine koos Robertiga sai erilise pöörde, kui otsustasime kasutada tehisintellekti laulusõnade loomisel. See otsus avas uued loovad võimalused ning andis õpilasele võimaluse kogeda tehisintellekti kasutamist loomeprotsessis.

Inspiratsioon lauluks tekkis soovist kajastada Eesti kevadet, mis sageli saabub vihmajuga, kuid toob endaga kaasa elu ja uuenemise ilu. Õpilane tahtis luua laulu, mis peegeldaks Eestimaa looduse muutlikkust ja maagiat, eriti vihmaste kevadpäevade ajal. Otsustasime kasutada tehisintellekti, et näha, kuidas masin võiks aidata, kui endal ei teki ühtegi ideed.

Kahjuks pole genereeritud sõnu alles. Kohandasime sõnu vastavalt meloodiale ja muusikale.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 12.)

4.13 Samm-Sammult

Laulu "Samm-Sammult" loomine koos õpilasega oli põnev ja õpetlik protsess, mis algas õpilase poolt kirjutatud sõnade ja meloodia ümismisega. See andis suurepärase võimaluse mitte ainult laulu arendamiseks, vaid ka tutvustada muusikateooriat.

Kui tema esimesel ettelaulmisel tundus, et refrään kaldub helistikust kõrvale, siis kogunud kõrv tundis ära, et õpilane kasutab meloodilise minoori tunnuseid. Salmi lõpus on ka väike bluusi mõju sees.

Laulu autor on Egelin, kes tuli laulma selle aasta jaanuarist. Ta on ka varem laulmisega tegeleenud, aga on otsustanud nüüd sellega tõsisemalt tegelema hakata. Tal on plaan ennast harida ja teadmisi täiendada, et suunduda muusikaõpetajaks õppimise teekonnale.

Laulu noot on lisas. (vt lisa 13.)

5. ETTEVALMISTUSPERIOOD JA KONTSERT

5.1 Ettevalmistusperiood

Kontserdi ettevalmistusperiood "Minu laul" algas jaanuaris, kui andsin esimest infot laulustuudio juhendajatele. Rääkisin oma plaanist teha sel aastal omaloomingut ja soovin kaasata ka kitarrri ja trummi õpilasi. Ettevalmistusperioodi üheks oluliseks osaks kujunes veebruaris toimunud laululaager, mis oli suunatud intensiivsele koostööle ja ühisele musikaalsele arengule. Laagri eesmärk oli süvendada lauljate ja pillimängijate omavahelist koostööd. Laagripäev olid struktureeritud nii, et sisaldasid grupiühendusi, vokaaltehnikate töötubasid ja üksikute partiide harjutusi.

Aprilli alguses saime rõõmuga vastu võtta esinemiskutse Maarja-Magdaleena põhikoolist, mis andis mulle suurepärase võimaluse esitleda väikest osa sellest loovtööst. See kutse oli tunnustuseks meie varasemale tööle ja pakkus võimalust kogeda esinemist teises haridusasutuses, mis oli meie noortele lauljatele ja muusikutele väga motiveeriv.

Kontserdi kavasse valisime viis laulu, mis olid osutunud meile lemmikuteks paladeks: „Koduloomad“, mis on lõbus ja kaasakiskuv laul meie armsatest lemmikloomadest; „Loodusesõbrad“, mis rõhutab looduse hoidmise tähtsust; „Tulen tagasi“, sügav ja emotsionaalne laul koduigatsusest; „Muusikas“, mis kajastab muusika ühendavat jõudu; ning „Metsavaimud“, mis viib kuulajad müstilisse metsa, kus elavad haldjad ja vaimud.

Ettevalmistuseks panime paika proovigraafiku, kus harjutasime kaks korda nädalas. Proovid olid intensiivsed, keskendudes iga laulu tehnilistele nüanssidele ja esitusele, et tagada laitmatu esitus päeval, mil astusime üles Maarja-Magdaleena Põhikooli õpilaste ja õpetajate ees. Proovide käigus rõhutasime vajadust sügavale emotsionaalsele ühendusele lauludega, et iga esitus kõnetaks kuulajaid ja jätaks neile kestva mulje. Pärast Maarja-Magdaleena kontserti jätkusid meil proovid juba käesoleva loovtöö kontserdi tarbeks.

Minu üks rolle loovtöö kontserdil on olla saateansambli juht. Õpilaste lugusid saadan klaveril, kuid mõnes loos mängin ka akustilist kitarrri. Tänu oma õpingutele Viljandi Kultuuriakadeemias olen lisapilli õppeaine raames õppinud ka bassikitarrri ja trumme. Otsustasin saata lauljaid ka nendel pillidel. See mitmekülgsus annab mulle ka võimaluse demonstreerida oma oskusi erinevatel instrumentidel.

Kontserdi plakat on lisas. (vt lisa 14.)

5.2 Kontsert

Kontserdi toimumispäeva hommikul suundusin varakult Palamuselt Kaarepere poole, et transportida ja paigaldada vajalik helitehnika. Kaarepere rahvamaja, mis asub vaid viie kilomeetri kaugusel Palamusest, valisin kontserdi toimumiskohaks tänu oma suurepärasele akustilistele omadustele, mis tagavad kõrge helikvaliteedi ja muusikat saab nautida iga kuulaja. Lisaks oli rahvamaja rentimise hind eelarvega kooskõlas..

Kell 14:00 kogunesid lauljad ja bänd Kaarepere rahvamajja, et alustada heliproove ja teha viimaseid ettevalmistusi enne õhtust esinemist. Heliproov andis meile võimaluse kohandada helitehnikat vastavalt rahvamaja akustikale ja iga loo eripärale. See oli oluline samm, et tagada, et muusika kõlaks täpselt nii, nagu olime ette kujutanud. Lisaks sai iga laul veel viimast lihvi, viimistlesime nüansse ja ansambli omavahelist koostööd.

Arvestades, et päev oli pikk ja nõudis kõigilt osalejatelt suurt keskendumist, oli oluline hoolitseda kõigi heaolu eest. Organiseerisin lava taha toitlustuse, et kõik saaksid enne kontserdi algust ja vajadusel ka vahepeal keha kinnitada. See väike, kuid oluline detail aitas hoida meie esinejate energiat ja moraali kõrgel.

Kui kell lõi 18:00, täitus Kaarepere rahvamaja saal ootusärevuse ja muusikaarmastajatega. Kontsert algas põnevusega, mis oli tuntav nii laval kui ka saalis. Iga esitus kandis endas tundeid ja sõnumeid, mida olime kuude jooksul hoolikalt harjutanud. Publiku soe vastuvõtt ja aplausid pärast iga lugu andsid tunnistust sellest, et kogu vaev ja pühendumus olid end ära tasunud.

Kontserdi õhtu oli kõigile osalejatele ja kuulajatele meeldejääv kogemus. See ei olnud lihtsalt muusika esitamine, vaid tunnistus sellest, kuidas ühised pingutused ja kirg muusika vastu võivad luua hetki, mis jäävad meie mälestustesse pikaks ajaks. Kaarepere rahvamajas toimunud kontsert oli mitte ainult muusikaline saavutus, vaid ka sügavalt ühendav sündmus kõigile, kes osalesid ja kuulasid.

Lastevanemate ja külaliste tagasisidet kontserdile olid positiivsed ja südantsoojendavad. Arvestades kontserdi mitmekülgset repertuaari ja esinejate pühendumust. Tähelepanu pälvisid minu esitused erinevatel instrumentidel ning ansambli sünergia. Selline tagasiside annab tunnistust kontserdi edukusest ja sellest, kuidas muusika suudab ühendada inimesi ja luua meeldejäävaid hetki.

6. KOKKUVÕTE

Loovpraktiline lõputöö "Minu laul" on olnud sügavalt rikastav ja hariv kogemus kõigile asjaosalistele, eriti minule. Alates esimestest ideedest ja laulude kirjutamisest kuni emotsionaalselt laetud kontserdini Kaarepere rahvamajas olen läbinud teekonna, mis on olnud täis õppimist ja loovust.

Selle projekti raames on õpilased saanud võimaluse süvendada oma muusikalisi oskusi, õppida koostööd ja suhtlemist ning arendada esinemisjulgust. Laulude loomine ja esitamine on aidanud mõista muusika võimet väljendada tundeid ja jutustada lugusid, mis puudutavad kuulajate südameid. Iga proov ja esinemine on olnud samm edasi isiklikus ja kollektiivses muusikalises väljenduses.

Kontsert "Minu laul" tõestas, et muusika on võimas vahend ühenduse loomiseks. Kontsert Kaarepere rahvamajas oli mitte ainult muusikaline etteaste, vaid ka kogukondlik sündmus, mis tõi kokku erinevad põlvkonnad. See on tugevdanud omavahelisi sidemeid ja näidanud, kuidas ühised pingutused ja kirg saavad luua midagi erakordset ja mõjusalt ilusat.

"Minu laul" on olnud teekond, mis on puudutanud sügavalt kõiki osalejaid ja jätnud jälje nende mälestustesse. Meie loodud muusika ja koos veedetud aeg on tugevdanud meie arusaama muusika väärtusest inimeste eludes ning me jätkame seda teekonda, kandes kaasas õpitud tundeid, oskusi ja kogemusi, mis aitavad meil kõigil edasi liikuda ja kasvada.

Käesoleva loovpraktilise lõputöö eesmärgiks oli anda ülevaade loovpraktilise lõputöö „Minu laul“ kontserdi kava ülesehitusest, laulusõnadest, ettevalmistusprotsessist ja praktilise osa ettekandmisest.

Töö esimeses osas kirjeldasin oma õpi- ja töökogemust, mis on olnud aluseks minu oskustele muusikaõpetajana ning juhendajana. Teises osas selgitasin kontserdi repertuaari valikut ja selle kujunemist.

Töö kolmandas osas keskendusin kontserdi ettevalmistavale perioodile ja praktilise osa ettekandmisele. Rääkisin proovide korraldamisest, osalejate motiveerimisest ja tehnilistest ettevalmistustest, mis olid vajalikud kontserdi õnnestumiseks.

Kontserdi ettekandmine leidis aset 24. aprillil Kaarepere rahvamajas. Kontserdil esines ansambel, mis koosnes Palamuse laulustuudio õpilastest ja külalistest.

Kontserdikava sisaldas kokku 13 omaloomingulist teost, millest suurema osa esitatati saateansambeliga ja kaks viimast lugu esitasime klaverisaatel. Kontserdi kestvus oli umbes üks tund, mille jooksul saime pakkuda kuulajatele nii emotsionaalset kui ka esteetilist naudingut, demonstreerides muusika eri tahke ja interpreteerimisvõimalusi.

See lõputöö ja kontsert „Minu laul“ kinnitas minu oskusi muusikaõpetajana ja andis mulle võimaluse süvendada oma teadmisi muusika esitamisest ja juhendamisest, pakkudes samal ajal muusikalist rõõmu.

7. KASUTATUD KIRJANDUS

EV Haridus-ja Teadusministeerium. 2007. *Huvihariduse infoteatmik. Huvikooli seaduse ja huviharidusstandardi kommenteeritud versioon.* Tartu.

https://www.hm.ee/sites/default/files/documents/2022-07/huvikooli_seadus_kommentaariidega_ja_huviharidusstandard.pdf (15.04.2023)

Robinson, K. (2011). *Out of Our Minds: Learning to be Creative.* Capstone Publishing.

Scrum, L., & Levin, B. B. (2009). *Leading 21st century schools. Harnessing technology for engagement and achievement.* Thousand Oaks, CA: Corwin

Eesti Haridus- ja Teadusministeerium. (2023). *Huviharidus ja huvitegevus*

Massoni, E. (2011). Positive Effects of Extra Curricular Activities on Students. *ESSAI*, 9(27), 84-87.

Berliner, P. F. (1994). *Thinking in Jazz: The Infinite Art of Improvisation.* University of Chicago Press.

Bennett, D. (2011). *The Musician as Creative Entrepreneur.* In G. E. Burnard (Ed.), *Developing Creativities in Higher Music Education: International Perspectives and Practices.* Routledge.

Runco, M. A., & Pritzker, S. R. (2020). *Encyclopedia of Creativity.* Academic.

Palamuse Laulustuudio koduleht. (2023). Palamuse Laulustuudio.

<https://palamuusika.weebly.com/>

8. LISAD

Lisa 1. Kevade iludus

Kevade iludus

Palamuse Laulustuudio

Helena Tootson
Karmo Toome

A A D E A A D E

1. Kui
2. Kui

6 A A D E A A D E

lin-nud saa-bu-vad, siis loo-dus on i-lus. Kui loo-mad är-ka-vad, siis loo-dus on i-lus. Siis päi-ke-ne pai-stab, siis su-lab kõik ä-ra. Jõe-ke-ne voo-lab kala - sa - ba on näha. Siis

10 D E D E

sii - li - pois aa - sa peal lil - le - de seas ja me - si - käpp rõõm - salt ka kõn - di - mas seal. õues sa - an ol - la ja li - bli - kaid püü - da ja kii - ku - da kii - gel ja val - ju - sti hüüda!

14 Bm C#m Bm/D E

Ref: Ke - va - de i - lu - dus ke - va - de i - lu - dus. Päi - ke - ne soo - jen - dab lil - led - ki õi - tse - ma

18 A

Ee - sti - maal

Vaikus

Palamuse Laulustuudio

Iti Korkmann
Karmo Toome

Am Am/G Dm E7

5 Am Am/G

1. Ko-dus on mu-gav mag-a-da süin-ge õi-ne hää-le-tus.

7 Dm E7

Tuul ei se-ga ak-na ta-ga vai-kus on-gi he-li-tu.

9 Am Am/G Dm

Ab-by ajab hir-mud ä-ra ta ei kar-da pi-me-dust Öö-sel mi nu ak-na ta-ga
2. Une-näos on mu-re-va-ba stress ei tu-le vae-va-ma. Un-e-maal on u-nis-tused

12 E7 Am

vai-kus on-gi sü-si-must. Ref: Vai-ku-sel on jõud.
täi-tu-vad vaid mõ-ni-kord.

14 A C#m7

Vai-ku-sest saab nõu en-da mõ-

16 D E7

te-test, suur-test tõ-ke-test. Vai-ku-sel on jõud.

18 A C#m7 D E7

Vai-ku-sest saab nõu en-da mõ-te-test, suurtest tõ-ke-test.

22 F#m E D E

Soolo Vai-ku-sel on jõud.

Muusikas

Palamuse Laulustudio

Karol Kattel
Karmo Toome

5 D Bm Em A

9 D Bm Em A

13 1.Meil on siin hea, laul - des möö - dub aeg.
2.Koos on meil hea, lii - gu - ta - ma peab.

17 Muu - si - ka mu sees saab väl - ja ü - le huul - te.
Muu - si - ka me sees saab väl - ja ke - ha - kee - les.

21 Tae - va - teelt mi - nu - ni jõu - dis
Ta - va - teel mei - e - ni jõu - dis

25 üks he - li - de ke - el. Ref: Kui o - le - me koos,

29 siis muu - si - ka val - lu - tab me mee - li. Ja

33 koos see ruum täi - tub tä - na muu - si - ka - ga

37 roh - kem veel Mu - red

41 ma - ha jät - ma pead Tu - le

tant - si muu - si - kas

Lisa 4. Koduloomad

Koduloomad

Palamuse Laulustuudio

Lilian Simo
Rosanna Laurend
Maribel Jürgenson
Miina Johanna Aunap
Karmo Toome

C7 Bb7 Kõlapulgad

1. Mu kaks

4 F7 Bb7 F7 Bb7

kas - si on nun - nud ja mus - ta - val - ge kir - ju - li - sed. Mu

8 F7 Bb7 F7 Bb7

Koe - ra - ke on ar - mas ja häs - ti val - ge lai - gu - li - ne. Ref: A - ga

12 C7 Bb7 Kõlapulgad F7

mil - list neist võiks va - li - da en - da kai - ssu pug - e - ma... Ei tea!

16 C7 3x C7

mil - list neist võiks va - li - da

18 Bb7 3x Kõlapulgad F7

en - da kai - ssu pug - e - ma... Ei tea!

2. Mu jänkuke on pehme
ja musta värvi karvaline
Mu hamstrike on väle
ja helepruuni silmadega

3. Mu sebra-amadiinid
on ägedad ja sulelised
Mu kalake teeb mulle
ja on hästi libe limaline

Loodusesõbrad

Palamuse Laulustuudio

Katre Altmäe
Karmo Toome

E C#m

6 E A F#m B

1. I - lus
3. O - le

10 E C#m

loo - dus mei - e met - sas i - ga - ve - sti sõ - prus ke - stab. Mõ - ni
vaa - tad üm - ber - rin - gi mär - kad loo - mi, päik - se - kii - ri. Ka - val
jul - ge na - gu kriim - silm teel on ok - kad na - gu sii - lil ja kui

14 E A F#m 1. B 2. 3. B

sõ - ber on kui tamm mõ - nel täit - sa kin - del samm. 2. Kui sa
sõ - ber, rei - nu vader mõ - ned na - gu kit - se - talled. See on me
plaan kan - nab vilja a - lus - ta - da po - le hilja

19 E C#m A(sus2) B

loo - dus na - gu loo - dud. Kui sa ei hoi - a siis kaob see soo - tuks. See on me

23 E C#m A(sus2) B

loo - dus na - gu loo - dud. Kui sa ei hoi - a siis kaob see soo - tuks.

27 A B A B

Uu... See on me

Mu kodu

Palamuse Laulustuudio

Merily Tootson
Karmo Toome

G(sus2)/D   G(sus2) G(sus2)/A G(sus2)/D   G(sus2)   G(sus2)/A

1.Si - ni - ne on tae - vas ja must on mets.   Val - ge on lu - mi   ar - va ä - ra, kes? Me
2.Si - ni - ne on me - ri ja must on muld.   Val - ge on luik   ja see riik on kuld.

5   G   A   G   G   A   A   N.C.

10   e la - me Ees - tis ja ko - du on siin, me hoi a - me Ees - tit ja see on nii.   Ref: Mu
D   Bm   Em   A

ko - du   on   see,   i - lus   ja   vaik - ne.   Mu

14   D   Bm   Em | 1. A | 2. A   D

ko - du   on   see,   ar - mas   ja   väi - ke.   väi - ke   see   on!

Eesti rahvus

Palamuse Laulustuudio

Lillimai Lehtsalu
Karmo Toome

D Bm Em A

5 D Bm Em

1. Rah - vus-puu on tamm rah-vus-loom on hunt. Tal - lin - nas on va - na - linn ja

8 A D Bm

rah-vus-jook on piim. 2. Põl - lu peal on ni - su sai - ast te - kib i - su.
3. e - lan Voo - re - ma - al seal Kul - la - ve - re jõe - gi

11 Em A D D⁷

Maa - si - ka - test mo - o - si ja pea - le las - te vor - sti. Ees - ti -
lä - he - dal on tam - me - mets ja koo - lis rõõm - sad lap - sed.

14 G D Em A

maa, Ees - ti - maa Kui i - lus o - led sa Ees - ti -

18 G D Em 1. A A

maa, Ees - ti - maa Kui i - lus o - led sa. Ma sa.

Maailm

Palamuse Laulustuudio

Mia-Lenna Salumaa
Luisa Mirell Kalamees
Karmo Toome

Intro, vahemäng - impro

9 I - ni-me-sed I - ni-mesed I - ni-mesed I - ni-mesed I - ni-me - sed Kui

13 kau-gel nad on kau-gel nad on kau-gel nad on ei tea.

21 1.Salm

25 2.Salm
3.Salm

1. Käibemaks, tulumaks, automaks, kättemaks
kõik on läinud kallimaks, kas saab veel minna hullemaks?
Maksan maksan makse, kõik on üliraske
maksan maksan makse, kõik on väga raske

2. Õpetajad streigivad, palka juurde nõuavad
Õpilased õpivad, õpetajad puhkavad
Veider veider maailm, liigub liiga kiiresti
Veider veider maailm, kas see ongi Eesti?

3. Raha on rohkem, elu on uhkem
eurosid seitseteist, maksudele pool neist
rahast rahast maailm, see on meie film
rahast rahast maailm, lendab rahapily

Metsavaimud

Palamuse Laulustuudio

Marelle Tuka
Karmo Toome

Dm Dm

3 Dm

1. Kus - kil on mets, kus on hald - jad kun - in - griik ja va - ba - dus Kui
 3. Leid - sin ma ku - nin - ga - te varan - dust kuld - eh - teid ja hõ - be - tat

5

va - ja - dus met - sa si - sene - da, siis an - na vaid üks lu - ba - dus.
 Võt - sin ma kaa - sa kuld - sõr - mu - se ja tek - kis - ki suur pa - han - dus

7 Dm C

Kus - kil on mets, kus on hald - jad kun - in - griik ja va - ba - dus Kui
 Leid - sin ma ku - nin - ga - te varan - dust kuld - eh - teid ja hõ - be - tat

9 Dm C

va - ja - dus met - sa si - sene - da, siis an - na vaid üks lu - ba - dus.
 Võt - sin ma kaa - sa kuld - sõr - mu - se ja tek - kis - ki suur pa - han - dus

11 Bb C Bb A7

La - a La - a - Laa La - a La - a Laa.

15 Dm

2. Mets kuu - lub siin met - sa - va - na - le ta ku - nin - griik ja va - lit - sus

17

Ä - ra võ - ta kaa - sa siit mi - da - gi mui - du vaid te - kib pa - han - dus

19 Dm C

2. Mets kuu lub siin met - sa - va - na - le ta ku - ningriik ja va - lit - sus

2

21 Dm C

Ä - ra võ - ta kaa - sa siit mi - da - gi mui - du vaid te - kib pa - han dus

Detailed description: This block contains the first two staves of music. The first staff starts at measure 21 with a Dm chord and continues to measure 22 with a C chord. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes.

23 B♭ C B♭ A7

La - a La - a - Laa La - a La - a Laa.

Detailed description: This block contains the second and third staves of music. The second staff starts at measure 23 with a B♭ chord and continues to measure 24 with chords C, B♭, and A7. The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes.

27 F Am B♭ C

Ref: Võ - lu - tud maal o - len võ - lu - tud ma.

Detailed description: This block contains the fourth and fifth staves of music. The fourth staff starts at measure 27 with a F chord and continues to measure 28 with chords Am, B♭, and C. The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes.

31 F Am B♭ C

Lah - ku - da ei saa ii - al ma sel - lelt maalt.

Detailed description: This block contains the sixth and seventh staves of music. The sixth staff starts at measure 31 with a F chord and continues to measure 32 with chords Am, B♭, and C. The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes.

Tulen tagasi

Palamuse Laulustuudio

Loteliis Limbak
Karmo Toome

G Am C D G Am C D

1. Tu - len

5 G Am C D G Am C D

ta - ga - si kõi - k on na - gu va - na - sti. Siin on

9 G Am C D G Am C D

tur - va - li - ne ja nii mõ - nus. 2. Kee - gi

13 G Am C D G Am C D

o - o - tab ja võ - tab mind vas - tu. Lah - kelt
e - da - si tead - ma - ta mis tu - le - vik po - le

17 G Am C D G Am C D

nae - ra - tab, kui uk - sest sis - se a - stun.
tur - va - li - ne ja po - le nii mõ - nus.

21 C Bm C D

Ref: Rõõ - mu - ga siis täi - tub see ruum sel - le jaoks ei va - ja - gi muud. 3. Lä - hen

26 2. Em Bm Am

4. Kä - si - käes siis me loo - jan - gu - sse

30 C D Em Bm Am

as - tu - me. Kõi - k oo - tu - sed ä - ra kao - vad

34 C D N.C.

u - nu - stu - sse. 1. Tu - len

Lisa 11. Refraän mu sõbrale

Refrään mu sõbrale

Palamuse Laulustuudio

Egeth Kivimurd
Karmo Toome

C Em C Em

1.Käes on
2.Siis ma

5 C Em C Em

õh - tu, küün-la - val-gel mõt-ted tiir-le - vad, mu peas. O - ma
vaa-tan sil - ma - des-se ta-haks tal - le öelda, kuid ei saa. Kui-das

9 F G F G

sõ-bra-ga i - stu - me, nae-ru-sed ju - tud meil tee-ma - deks. Ja
tun-nen ju-ba kaua sa - la-dust mu seest ta tea - da ei saa.

13 Am Em F G

siis kui po-le e-nam mi-da naer-da vei-di nu-krust me va-he - le Ja

17 Am Em F G

siis kui po-le e-nam mi-da öel-da vei-di vai-kust me ka-he - le. Ja siin on re-frään

21 C Em C F

mu sõ-bra - le. Las kau-aks see jääb me meel-te - sse. Ja siin on re-frään

25 C Em Dm G

mu sõ-bra - le. Kas lau-luks see saab me e - lu - teel.
Ja

Eestimaa laulab vihmaga

Palamuse Laulustuudio

Robert Rasmus Einberg
Karmo Toome

C F/C C G/C C F/C C G/C

5 C F/C C G/C C F/C C G/C

1. Ke - vad taas siin, ro - he - tab puu lil - led õit - se - vad, õu - es män - gib tuul.
2. Kät - te kord jõuab ke - vad - e - päev lin - nud siis saa - bu - vad on õit - se - mis - aeg.

9 C F C G C F C G

Ke - vad taas siin, ro - he - tab puu lil - led õit - se vad, õu - es män - gib tuul.
Kät - te kord jõuab ke - vad - e - päev lin - nud siis saa - bu - vad on õit - se - mis - aeg.

13 Am F C G Am F C G

Ref: Ees - ti - maa, sa lau - la vih ma ga, i - ga tilk toob el - lu maa - giat.

17 Am F C G Am F C G

Tae - va all on pil - ve - de mäed sü - da - mes, meil su - vi var - sti käes.

21 Fm Eb Db Eb

Kõi - kjal tär - kab uus, täi - tub u - nis - tus. Kui

25 Fm Eb Db Bb

päi - kest jäl - le näen, teab sü - da et on aeg.

Samm-Sammult

Palamuse Laulustudio

Egelin Altmäe
Karmo Toome

C Am Dm G7(#5) C

9 C Am

1. Kõn - nin mö - ö - da te - ed Möö - da sir - get te - ed
2. Kõn - nin mö - o - da te - ed Möö - da sir - get te - ed

13 Dm G7(#5) C

Tun - dub lõp - u - tu se - e Kas tu - leb juur - de ve el?
Ku - hu jõu - da võiks ve - el Po - le pa - re - mat te - ed

17 C Am

Kõn - nid va - stu mul sa Suu - re ho o ga
Kii - relt ka - ob kõik a - eg Kes küll pe - a - taks sel - le?

21 Dm G7(#5) C C7

Võ - ta a - e - ga ve - el Hom - seks jä - ta nüüd se - e.
Ja pa - rem mi - nu - ga jää Tu - leb pa - rim päev.

25 F E7 D7 E7

Lii - ga kii - relt lii - ku - des, möö - da minna võid sa

29 F E7 D7 Fmaj7

A - lu - sta samm sammult kor - ra ga ja aega ü - le - gi jääb

33 D7 Fmaj7 D7 Am

ja ae - ga ü - le - gi jääb ja ae - ga ü - le - gi jääb

PALAMUSE LAULUSTUUDIO
OMALOOMIGU KONTSEERT
*"Minu
Laul"*

Kaarepere rahvamajas
24.aprill kell 18.00

Kõlavad laulustuudio õpilaste
enda tehtud laulud!

PALAMUSE
LAULUSTUUDIO
MTU Palamuse

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Karmo Toome**,

(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose loovpraktilise lõputöö, **Omaloomingukontsert „Minu laul“**,

(lõputöö pealkiri)

mille juhendajad on **Maarika Reimand** ja **Marko Mägi**,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Karmo Toome

23.05.2024